

PISTOLET MAKAROV TO'PPONCHASI HAQIDA

Boqijonov Samandar Abdurahmon o'g'li

O'zbekiston Respublikasi Ichki ishlar
vazirligi Akademiyasi 2-bosqich kursanti

ARTICLE INFO

Received: 18th January 2024

Accepted: 25th January 2024

Online: 26th January 2024

KEY WORDS

Pistolet Makarov, qurol, o'q dorilar, himoya, texnik qulaylik, razvedka, avtomat, qurol, ishlash texnologiyasi, harbiy qism.

ABSTRACT

Ushbu maqola pistolet Makarov to'pponchasi haqida, uning tuzilishi, vazifalari, ishlash xususiyatlari haqida ma'lumot berib o'tilgan.

ISHLASH XUSUSIYATLARI

- 9 mm kalibrli lentalari, olov uchun mo'ljallangan Makarov to'pponchasi.
- qurol 0,73 gramm.
- 161 mm uzunligi.
- Barrel AM uzunligi 93 mm ega.
- Ozod o'q 315 m / s boshlang'ich tezlik rivojlantirish imkoniyatiga ega bo'ladi.
- AM minutiga 30 turdan nisbati bor.
- qurol yagona tortishish rejimida uchun mo'ljallangan.
- Samarali yonilg'i qator 50 m dan oshmaydi.
- Yig'ma o'q 350 m bo'ladi.

Shop 8 AM o'q-dorilar uchun mo'ljallangan kichik hajmi, ishonchliligi, foydalanish va texnik qulaylik - xarakterli Makarov to'pponchasi xususiyatlari. o'z-o'zini himoya qilish uchun ixcham qurol sinfiga tegishli modellari keng turli, AM to'pponcha yaxshi biri sifatida e'tirof etiladi. Bugun u qurolli kuchlar va xavfsizlik davlat tuzilmalari a'zolari xodimlari tomonidan ishlatiladi.

Makarov to'pponchasi Sotsialistik blokning deyarli barcha mamlakatlarida xizmat qilgan va u armiya bo'limmalarida qo'mondonlarning shaxsiy quroli sifatida ham, militsiya (politsiya), xavfsizlik tashkilotlari va turli razvedka xizmatlarida ishlatilgan. Unga asoslanib, ushu mamlakatlar o'zlarining litsenziyalangan nusxalarini yaratdilar, ba'zan asl nusxaga nisbatan o'zgartirildi yoki boshqacha tarzda o'zgartirildi. To'pponcha Vietnam urushidan beri deyarli barcha qurolli mojarolarda qatnashgan va ijobji tomonlarini (ishonchlilik, foydalanish qulayligi va texnik xizmat ko'rsatish) va salbiy tomonlarini ko'rsatdi. Ikkinchisiga kartrijning etarli darajada o'tkazuvchanlik kuchi, qo'lda almashtirishni talab qiladigan xavfsizlik tutqichi, kichik jurnal hajmi va otishni o'rganishni talab qiladigan noqulay tutqich kiradi.

EURASIAN JOURNAL OF TECHNOLOGY AND INNOVATION

Innovative Academy Research Support Center

Open access journal

www.in-academy.uz

Ta'kidlanishicha, yuqorida qayd etilgan kamchiliklar harbiy qismlarga ko'proq tegishli, ammo politsiya va boshqa tinchlik davridagi vazifalar uchun to'pponcha 21-asrda dolzarbligicha qolmoqda.

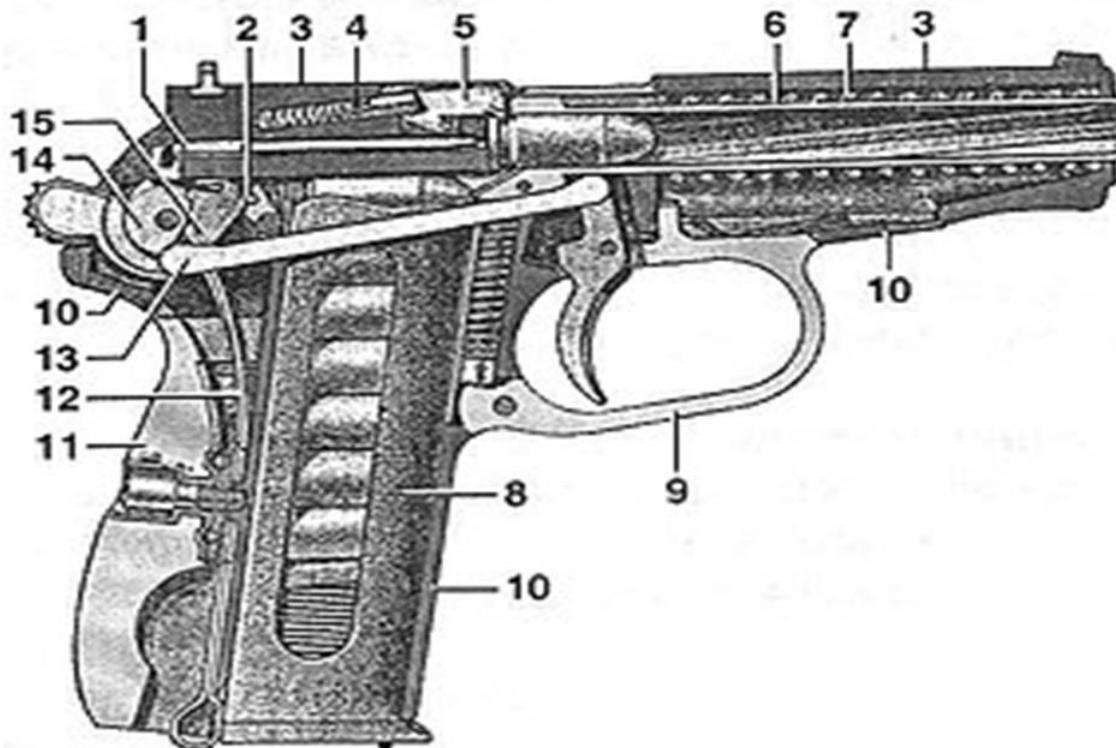
Tashqi bozorlarga kiyish bo'yicha liberal qonunlarga ega bo'lgan PMning fuqarolik versiyalarini ishlab chiqaradi. Izhevsk zavodi, shuningdek, shaxsiy qisqa o'qli qurollarni tashish bo'yicha liberal qonunchilik bilan tashqi bozorlarga etkazib beriladigan Bosh vazirning fuqarolik versiyalarini ishlab chiqaradi. Fuqarolik qurollari bozorida Makarov shunga o'xshash modellarga nisbatan juda past narxga ega oddiy, ixcham va ishonchli to'pponcha sifatida o'z o'rnnini egallaydi. Makarov to'pponchasing travmatik, gazli va pnevmatik versiyalari ham fuqarolik bozori uchun ishlab chiqariladi. Shu bilan birga, 21-asrning boshlarida to'pponchaning dizayni eskirgan deb hisoblanadi va model asta-sekin Rossiyada ham, Evropa mamlakatlarida ham yangi modellar bilan almashtiriladi.

Yangi to'pponcha TT ga qaraganda engilroq va kichikroq bo'lishi kerak edi va o'q otish mexanizmiga ega bo'lib, avval bolg'ani urmasdan o't ochishga imkon beradi. Shuningdek, talablar orasida o'qning to'xtash kuchi, ishlov berishda ko'proq xavfsizlik va turli xil ish sharoitlarida ishlashning yuqori ishonchliligi bor edi. Makarov avtomati Tula shahridagi TsKB-14 da TKB-429 nomi bilan ishlab chiqilgan va dastlab yuqoridagi talablarga javob berishi rejalashtirilgan edi. Qurolning umumiy tartibi va asosiy echimlari nemis Valter PP dan olingan, ammo ishonchlilagini oshirish uchun uning dizayni soddallashtirilgan; Tokko Makarov kuchini oshirdi.

Makarov avtomati Tula shahridagi TsKB-14 da TKB-429 nomi bilan ishlab chiqilgan va dastlab yuqoridagi talablarga javob berishi rejalashtirilgan edi. Qurolning umumiy tartibi va asosiy echimlari nemis Valter PP dan olingan, ammo ishonchlilagini oshirish uchun uning dizayni soddallashtirilgan; Makarov shuningdek, ba'zi qismlarning mustahkamligini oshirdi va ommaviy ishlab chiqarishni soddallashtirish uchun ularni qayta ishlab chiqdi.

1948 yilda raqobat sinovlari bo'lib o'tdi, ular uchun Makarov tomonidan ishlab chiqilgan qurollarga qo'shimcha ravishda Tokarev, Voevodin, Rakov, Sevryugin, Korovin, Simonov, Lobanov namunalari, shuningdek, to'pponchalarning bir nechta xorijiy modellari taqdim etildi: Valter PP, Mauzer HSC, Sauer 38H, Beretta M1934 va FN modeli 1910/22. Makarov namunasi eng yaxshi natijalarni ko'rsatdi, ayniqsa ifloslanishga chidamliligi uchun sinovdan o'tkazilganda ajralib turdi, shuning uchun 1949 yilda Tula qurol zavodida yangi to'pponchani kichik hajmda ishlab chiqarish boshlandi: 20-30 dona ishlab chiqarildi.

Makarov to'pponchasi tuzilishi.

PM qurilmasining diagrammasi (bolg'a o'rالgan, kartridj kameraga yuborilgan): 1 - o'q otish pimi, 2 - prujina bilan mahkamlash, 3 murvat, 4, 5 6 barrel, 7 dona jurnal, 9 ejektor, qaytib bahor, 8 qo'riqchi himoyasi, 10 ta ramka, 11 vintli tutqich, 12 - asosiy buloq, 13 qo'zg'atuvchi novda, 14 tetik, 15 dastagi

Magazinli, ammo patronsiz to'pponchaning og'irligi 730 g, uzunligi 160 mm. To'pponcha kalibrli 9 mm [4] va 32 qismdan iborat. Bolt korpusining chap yuzasida xavfsizlik tutqichi mavjud bo'lib, u yoqilganda otish pinini to'sib qo'yadi va bolg'ani xavfsiz ravishda chiqaradi. Yoqilg'i holatida xavfsizlik moslamasi va murvat korpusini qulflaydi, tetik esa otish pimiga tegmaydi. PM sug'urtasi tutqichni pastki holatga o'tkazish orqali, ya'ni qurolni ushlab turgan otishma qo'lining bosh barmog'ining tabiiy harakati bilan o'chiriladi, bu dizayn prototipiga aylangan Valterdan keskin farq qiladi. qo'lni yuqoriga siljitim orqali sug'urta o'chiriladi. Ko'rish moslamalari deklansör korpusining bir qismi sifatida ishlab chiqarilgan qo'zg'almas old ko'rinishdan va lateral tuzatishlar kiritish imkoniyati bilan kaptar trubasiga o'rnataligan orqa ko'rinishdan iborat.

References:

1. Datig, Fred A. (1988). The History and Development of Imperial and Soviet Russian Military Small Arms and Ammunition 1700–1986. Glenview, IL: Handgun Press. ISBN 9780945828037. OCLC 19742826.
2. Kokalis, Peter (2001). Weapons Tests and Evaluations: The Best of Soldier of Fortune. Boulder, Col.: Paladin Press. pp. 99–102. ISBN 978-1-58160-122-0. OCLC 49695650
3. <https://uz.unansea.com/makarov-topponchasi-va-vazifalari-asosiy-qismi/>
4. <https://uz.techconfronts.com/17187897-pmm-pistol-description-pros-and-cons>